

Praksis eksempler

Bevægelsesblomsten

Sådan bruger du Bevægelsesblomsten – fortsat	1
Ophængning i klassen.....	1
Planlægningsværktøj i teamet	1
Øvelse til teammødet	1
Bevægelsesaktiviteter	2
Forforståelse og idégenerering	2
Forståelse og anvendelse	5
Analyse og refleksion	8
Diskussion og vurdering	11
Repetition og evaluering	15

Sådan bruger du Bevægelsesblomsten – fortsat

I lærervejledningen til Bevægelsesblomsten tog vi kort hul på, hvordan modellen kan anvendes. I dette afsnit går vi i dybden med, hvordan du kan få mest mulig glæde af Bevægelsesblomsten.

Ophængning i klassen

Ved at hænge Bevægelsesblomsten op i klassen gør du læringsprocessen mere synlig for dig og dine elever. Det giver dig rig mulighed for dagligt at bruge modellen til at tale ind i, hvilket undervisningsfokus I arbejder med i den pågældende lektion. Det kan skabe en fælles referenceramme for hele klassen, hvilket sikrer, at eleverne i højere grad bliver bevidste omkring, hvad der forventes af dem, hvordan de skal arbejde, og hvor de er på vej hen i læringsprocessen.

Sproget på modellen henvender sig mest til de ældre elever, hvorfor det måske vil give mest mening at hænge modellen op i klassen hos den elevgruppe. På alle klassetrin er det en god idé at bruge tid på at forklare de fem forskellige undervisningsfokus for eleverne. Og på de mindre klassetrin kan en idé være, at eleverne laver en tegning til hvert blad i blomsten, der skal illustrere, hvordan der arbejdes. Inden for "Forforståelse og idégenerering" kan eleverne fx lave en tegning af en gruppe elever, der sidder og snakker, en tavle fyldt med brainstorm-ord eller en pære med lys i, som skal illustrere det at få en idé. Tegningerne kan danne grobund for at lave jeres egen Bevægelsesblomst, eller de kan have det formål at simplificere modellen og omdanne de svære ord til elevens indre forestillingsbilleder.

En anden mulighed er, at du sammen med dine elever løbende sørger for at få skrevet klassens bevægelsesaktiviteter på plakaten ud for de relevante blade på blomsten. På den måde får du involveret dine elever i arbejdet med at nuancere bevægelsesbegrebet. Vær opmærksom på, at samme aktivitet sagtens kan stå flere steder, afhængig af hvordan I anvender den.

Planlægningsværktøj i teamet

Det giver god mening af bruge modellen i dit fag- eller klasseteam, når der skal tænkes bevægelse ind i undervisningen. Ved at tale ud fra modellen kan I som team få en større indsigt i, hvordan og hvornår I hver især bruger bevægelsen i jeres undervisning. I kan få klarhed over, om der er nogle undervisningsfokus, der bliver forsømt, når det kommer til at få bevægelsen implementeret, og I kan få en snak omkring, hvorvidt det er nødvendigt at have bevægelsen repræsenteret i alle fem undervisningsfokus. Modellen kan bidrage til at skabe større indsigt i jeres måde at lave undervisning med bevægelse på, og den kan hjælpe jer med i højere grad at få koblet bevægelsen til et helt konkret fagligt indhold, så den opleves mere meningsfuld for både jer som undervisere og for eleverne.

Øvelse til teammødet

Øvelsen her kan fungere som en hjælp til at arbejde med Bevægelsesblomsten som et planlægningsværktøj på jeres teammøde.

1. Læs lærervejledningen og hæftet med praksiseksempler inden eller i starten af jeres teammøde.
2. Hav post-its og skriveredskaber liggende foran jer.
3. Brug de første 5-10 minutter på individuel arbejdstid, hvor I hver især skriver alle de bevægelsesaktiviteter ned, som I bruger i jeres fag. Skriv én aktivitet pr. post-it.
4. Placér plakaten med Bevægelsesblomsten på en væg.
5. Stil jer bag hinanden i en række et par meter fra plakaten og hav jeres post-its med bevægelsesaktiviteter med jer i hånden.
6. En efter en løber I op til Bevægelsesblomsten og placerer en post-it ud for det undervisningsfokus, som I mener, at I oftest anvender aktiviteten under. En aktivitet, hvor I brainstormer på nye idéer, vil således blive placeret i det første undervisningsfokus "Forforståelse og idégenerering". Ved at stå på en række og løbe op én efter én får I hver især lidt betænkningstid, inden aktiviteten skal placeres på et undervisningsfokus.

7. Når alle post-its er placeret på eller ud fra plakaten, stopper tiden.
8. Gå sammen op til plakaten og gennemgå de forskellige øvelser. Stil jer selv følgende spørgsmål:
 - a. Hvordan fordeler vores bevægelsesaktiviteter sig på de fem undervisningsfokus?
 - b. Hvilke(t) undervisningsfokus er overrepræsenteret, når der skal tænkes bevægelse ind i undervisningen?
 - c. Er bevægelsen nemmere at implementere i nogle undervisningsfokus? Hvorfor/hvorfor ikke?
 - d. Hvornår giver bevægelse i undervisningen mening? Og er det ok, at bevægelse er mere repræsenteret i nogle undervisningsfokus end andre?
 - e. Hvordan er fagene repræsenteret i de forskellige undervisningsfokus? Giver det mening i forhold til læringsmål og årsplaner?
 - f. Hvilke bevægelsesaktiviteter fra hæftet med praksiseksempler vil give mening at implementere i vores fag og med vores elever?
 - g. Hvordan kan vi bruge Bevægelsesblomsten fremadrettet, når der skal tænkes bevægelse ind i undervisningen?

Bevægelsesaktiviteter

Bevægelsesaktiviteterne i det følgende har til formål at inspirere dig til at få mere meningsfuld bevægelse implementeret i dit fag. De givne eksempler er udvalgt, da de med få justeringer kan anvendes i de faste fag. Du kan finde aktiviteterne i en printvenlig version [HER](#).

Forforståelse og idégenerering

AKTIV BRAINSTORM

Formål	Formålet er, at eleverne brainstormer og reflekterer over, hvor meget de ved om et givent emne. Alle elever deltager aktivt.
Beskrivelse	<p>Eleverne inddeles i grupper af ca. 4 personer. Hver gruppe placerer sig foran et stykke A3-ark, der hænger på væggen eller ligger på et bord foran dem. Gerne nogle meter derfra, så der er lidt løbeafstand. Den forreste elev i rækken holder et skriveredskab. På lærerens signal løber den første i rækken op til papiret og skriver alt det, han/hun ved om emnet. Eleven løber tilbage til den næste i rækken, der nu skriver sit bidrag. Sådan fortsættes der, indtil tiden er gået (fx 4 minutter).</p> <p>Et emne kunne fx være "Det Moderne Gennembrud" i dansk, "Geometri" i matematik eller "Politiske partier" i samfundsfag.</p>
Variationer	<p>Aktiviteten kan også bruges under "Repetition og evaluering": Undervejs eller efter et undervisningsforløb (hvh. formativ eller summativ evaluering) kan man gøre status ved at lave "Aktiv brainstorm" på det emne, som man arbejder med. Efter aktiviteten sammenlignes det nye ark med det, som man lavede, inden man gik i gang med emnet. Der sættes ring om alle de nye begreber på arket, der er kommet til, og det synliggøres hermed, hvor meget ny viden man har tilegnet sig.</p> <p>Der kan cirkuleres mellem de forskellige grupperes A3-ark for at inspirere hinanden og udvide sin viden inden for emnet.</p> <p>Der kan anvendes post-its, som placeres direkte på væggen eller A3-arket i stedet for at skrive direkte på papiret.</p>

	<p>I stedet for at brainstorme på et fagligt emne, kan der brainstormes på fx tiltag i forhold til klassens sociale trivsel.</p> <p><i>Fif:</i> Organiser aktiviteten således, at eleverne står på rækker inde midt i klasselokalet og løber væk fra midten – den ene halvdel af grupperne til den ene sidevæg, den anden halvdel til den anden sidevæg. På den måde bliver der plads til flere rækker, og eleverne løber side om side på rækkerne.</p>
Materialer	A3-papir til hver gruppe. Skriveredskab til hver gruppe.
Fag og klasstrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klasstrin. Kan eleverne ikke stave, kan de enten børnestave eller tegne deres idé/ord/sætning. Det vigtigste er, at de selv kan kommunikere ud til gruppen efterfølgende, hvad de har skrevet/tegnet.
Sted	Kan foregå overalt. Er der ikke en væg eller et bord, kan papiret placeres på gulvet.

IDÈSORTERING

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne får sorteret deres idéer i kategorier inden for et givent emne.
Beskrivelse	<p>Aktiviteten starter med en brainstorm om et emne. Vi foreslår en "Aktiv brainstorm" (se øvelsen ovenfor), hvor hver idé står på en post-it for sig, da idéerne på den måde er nemme at flytte rundt.</p> <p>Efterfølgende læser eleverne deres idéer igennem og laver nogle kategorier for idéerne, som de synes, idéerne passer ind i.</p> <p>Et emne kunne fx være "Urlaub" i tysk, hvor eleverne skal sortere deres idéer i kategorierne "Transportmittel", "Sehenswürdigkeiten", "Aktive Ferien" o.l.</p> <p>I N/T eller biologi kunne emnet være "Kroppen" og kategorierne fx "Mad og drikke", "Fysisk aktivitet", "Sygdomme", "Kropsideal" og "Pubertet".</p>
Variationer	<p>Aktiviteten kan også bruges under "Forståelse og anvendelse", hvor sorteringen er en øvelse i at placere ord eller begreber i de rigtige kategorier. Det kunne fx være ordklasser i sprogfagene, grundstoffer i fysik/kemi eller begivenheder i historie (fx tilhørende bestemte perioder). Her vil det give mening, at det er læreren, der har defineret kategorierne på forhånd.</p> <p>Resultaterne kan gennemgås i fællesskab på klassen eller ved at grupperne besøger hinanden. Herefter kan de supplere deres eget ark med input fra de andre.</p>
Materialer	A3-papir til hver gruppe. Skriveredskab til hver gruppe. Evt. post-its til hver gruppe.
Fag og klasstrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klasstrin. Kan eleverne ikke stave, kan de enten børnestave eller tegne deres idé/ord/sætning. Det vigtigste er, at de selv kan kommunikere ud til gruppen efterfølgende, hvad de har skrevet/tegnet.
Sted	Kan foregå overalt.

QUIZ OG BYT

Quiz og byt stammer oprindeligt fra undervisningsmetoden *Cooperative Learning*. I dette hæfte gives et eksempel på, hvordan aktiviteten kan bruges til at brainstorme på et emne, der skal arbejdes med.

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne brainstormer omkring et givent emne.
Beskrivelse	<p>Alle elever får et kort udleveret, hvorpå der står et ord (fx et fagord inden for et fag eller et emneord, som der skal arbejdes med).</p> <p>Eleverne går rundt mellem hinanden i klasseværelset og finder en makker. Makker A læser ordet op, hvorefter makker B brainstormer på alt det, han kommer til at tænke på, når han hører ordet. Makker A hjælper eller roser. Der byttes roller, så makker B nu læser ordet op og makker A brainstormer på ordet. De to elever bytter kort og finder hver en ny makker. Sådan fortsættes der, indtil tiden er gået.</p> <p>Når man har byttet kort med en makker, skal man rundt om en stol, over et bord, under et bord etc., inden man finder en ny makker. Når man mangler en makker, skal man hinke, så det bliver tydeligt, at man søger en makker.</p>
Variationer	<p>Kan tilpasses alt fagligt indhold. Der skrives blot et ord eller et emne relevant for sit fag.</p> <p>Aktiviteten kan anvendes til:</p> <p><i>Forståelse og anvendelse:</i> På kortet skrives et ord/begreb, som man har arbejdet med. Eleverne skal nu forklare, hvad begrebet betyder og forsøge at koble det til en hverdagssituation. Eksempel: Talemåder i dansk.</p> <p><i>Diskussion og vurdering:</i> På kortet skrives et udsagn, som eleverne skal forklare betydningen af og erklære sig enig eller uenig i ved brug af argumenter. Eksempel: Politiske mærkesager i samfundsfag.</p> <p><i>Repetition og evaluering:</i> På kortet skrives et fagord, en litterær periode, en historisk periode, en tabel eller andet, som eleverne skal repetere. Det rigtige svar kan stå på bagsiden af kortet.</p> <p>Eleverne kan med fordel være med til at udarbejde kortene.</p>
Materialer	Kort til hver elev.
Fag og klassetrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klassetrin. I de små klasser kan ordet/teksten på kortet være understøttet af en tegning.
Sted	Kan foregå overalt.

Forståelse og anvendelse

LÆRINGSROLLESPIL

Formål	Formålet er at sætte faglighed og sociale kompetencer i spil igennem en narrativ ramme.
Beskrivelse	<p>Læringsrollespil kan tage mange former og bevæge sig inden for mange genrer. Det kan strække sig over en enkelt lektion eller flere uger. Gennem tværfaglighed eller enkelte fag skabes en simulation af begivenheder og aktiviteter. Fagligheden er et centralt og bærende element – den går fra at være et mål i sig selv til at være et middel til at nå et fælles og meningsfyldt mål sammen som gruppe eller klasse. I gennem rollespil skabes klare rammer, og alle elever har en funktion for at skabe rammen. Derved ser eleverne hinanden og deres faglighed i et nyt lys. De får mulighed for at komme ud af deres vante "roller" i hverdagen for at indtage nye og anderledes roller, hvor kun kreativiteten sætter grænser. Samspelet mellem fagligheden og den sociale dimension motiverer og skaber meningsfuld viden. Derudover gør rollespil det nemmere at acceptere nederlag, da det er rollen, der fejler, og ikke ens egen person.</p> <p>Eksempler på læringsrollespil i fagene:</p> <p><i>Historie:</i> Eleverne lærer om udflytningen fra landsbyerne til gårdene i 1790'erne og leger bønder i slutningen af 1700-tallet.</p> <p><i>Historie:</i> Eleverne arbejder med "Den sorte skole" kontra nutidens skole og får lov til at prøve at gå i skole som dengang. Alle klæder sig ud som dengang og hele skoledagen rammes ind som en typisk "gammel" skoledag, hvor fokus var på udenadslære og strenge autoritære lærere.</p> <p><i>Idræt:</i> I forbindelse med at lege "Den sorte skole" afprøver eleverne gamle lege i frikvartererne eller streng disciplingymnastik på snorlige rækker i idrætstimerne.</p> <p><i>Matematik, fysik, engelsk og samfundsfag (tværfagligt):</i> I emnet "Invasion fra rummet" oplever eleverne pludselig, at al elektronik og lys går ud i klasseværelset. De får besked om, at en alien er landet, og at den forårsager død og ødelæggelse. Eleverne opfinder i rollespillet ting og lægger strategier for, hvordan denne alien skal nedkæmpes. Det hele foregår i en amerikansk by, så eleverne bliver nødt til at tale engelsk for at gøre sig forståelige over for alle aktører. For at finde frem til rumvæsenet ledes efter "clues"/spor i aviser osv. Læreren forsyner eleverne med konkrete spor som bl.a. består af matematik, der skal bruges for at kunne bekæmpe den uvelkomne alien.</p> <p><i>Dansk:</i> Læringsrollespillet tager udgangspunkt i en bog, som eleverne er ved at læse, og eleverne skal selv træffe beslutninger i fortællingen og hermed ændre ved handlingssporet.</p>
Variationer	<p>Ingen læringsrollespil vil blive ens. Emnet kan været det samme, men handlingen vil og bør altid udfolde sig løbende.</p> <p>Man kan også arbejde med rollespil i langt mindre krævende set-ups, fx når der skal øves dialoger i fremmedsprog, spilles en mindre scene fra en tekst i dansk, diskuteres politik i samfundsfag eller argumenteres for og imod i etiske dilemmaer i kristendom eller biologi.</p>

Materialer	Afhænger af emnet.
Fag og klassetrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klassetrin. Er især god til emneuger eller andre tværfaglige forløb.
Sted	Kan foregå overalt.

SITUERET ANVENDELSE

Formål	Formålet med bevægelsesaktiviteterne i denne kategori er, at eleverne forstår fagenes indhold i den "rette" kontekst eller situation.
Beskrivelse	<p>Situeret anvendelse er en overordnet betegnelse for de bevægelsesaktiviteter, der laver en direkte kobling mellem det faglige indhold og den rette kontekst/en virkelighedsnær situation. Her åbnes for arbejdsformer, som inddrager naturen, friluftaktiviteter og nærområdet.</p> <p>Eksempler på situeret anvendelse i fagene (eksempler inspireret af KOSMOS, Nationalt Videncenter):</p> <p><i>Biologi:</i> Find og klassificér planter og smådyr i skovbunden.</p> <p><i>Geografi og idræt (tværfagligt):</i> Løb orienteringsløb og lær at læse kort i skoven eller nærområdet.</p> <p><i>Dansk:</i> Gå tur i skoven og iagttag sanseindtryk med lyde og lugte. Brug dem hernæst i digtningen.</p> <p><i>Matematik:</i> Tegn en cylinder, kegle, prisme, pyramide, kugle, parallelogram osv. og tag efterfølgende billeder af disse figurer, hvor de optræder i naturen, nærområdet eller bymiljøet.</p> <p><i>Matematik, biologi og idræt (tværfagligt):</i> Mål længde og højde i egne spring og hop. Mål egen løbehastighed på baggrund af længde og tid. Mål egen puls i hvile og aktivitet.</p> <p><i>Sprogfag:</i> Guidet tur rundt i ens by, nærmiljø eller fritidsforening, hvor eleverne filmer sig selv som guider på fremmedsproget eller viser resten af klassen rundt.</p> <p><i>Geografi:</i> En guidet tur rundt i byen kan omhandle byens udvikling, infrastruktur og befolknings- og erhvervsudvikling, der udmønter sig i gåture rundt i byens forskellige bydele eller besøg hos de lokale butikker/firmaer i lokalområdet med særligt fokus på primære, sekundære eller tertiære erhverv.</p> <p><i>Historie:</i> En guidet tur kan omhandle lokalhistorie, fx omhandlende de lokale butikker, jernbaner eller boligbyggerier.</p>
Variationer	Eleverne kan selv brainstorme over, hvordan det faglige indhold helt konkret kan anvendes i en virkelig kontekst.
Materialer	Afhænger af opgavetyper (se "Beskrivelse").

Fag og klassetrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klassetrin.
Sted	Oftest udenfor.

STJERNELØB

Formål	Formålet med bevægelsesaktiviteter i denne kategori er, at eleverne konsoliderer det faglige stof, som der arbejdes med i faget. Derudover styrkes sammenholdet, når parrene eller grupperne i fællesskab skal komme frem til løsninger og svar.
Beskrivelse	<p>Denne bevægelsesaktivitet består typisk af en række forskellige poster, som eleverne skal ud til. På posterne kan ligge et ark med opgavebeskrivelse eller et spørgsmål, som skal besvares. Når man har løst opgaven/svaret på spørgsmålet, løbes tilbage med svaret til læreren, som står et fast sted.</p> <p>I traditionel forstand er aktiviteten stjerneformet, således at start og mål typisk er i stjernens midte, og alle posterne ligger i stjernens spidser.</p> <p>Stjerneløb kan også have et socialt sigte, hvor eleverne fx skal lave forskellige samarbejdsøvelser på posterne.</p>
Variationer	<p>I stedet for at læreren har svarene/løsningerne, kan disse ligge tilgængeligt, så grupperne selv kan kontrollere, om de har svaret rigtigt. På den måde får læreren mulighed for at bevæge sig rundt og understøtte de grupper, der har brug for hjælp.</p> <p>Kan anvendes til <i>repetition</i> efter endt forløb: Eleverne svarer på spørgsmål fra forløbet og vender tilbage til læreren, der står i midten af stjernen, med det rigtige svar. Hernæst løbes ud til næste post.</p> <p>Kan anvendes til <i>evaluering</i> efter endt forløb: Eleverne svarer på reflekterende spørgsmål i forhold til, hvad de har lært og diskuterer i par eller grupper deres bud, inden det videregives til læreren eller skrives ned på et stykke papir.</p> <p><i>Fif:</i> Hvis man ønsker, at nogle bestemte opgaver skal løses af alle hold, kan de markeres som "skal-opgaver".</p>
Materialer	Poster/ark med opgavebeskrivelser.
Fag og klassetrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klassetrin.
Sted	Et større areal, gerne udenfor.

Analyse og refleksion

CASES

Formål	Formålet med bevægelsesaktiviteter i denne kategori er, at eleverne når frem til at træffe en (fagligt begrundet) beslutning eller komme med løsningsforslag ud fra casebaseret undervisning, der tager afsæt i virkelige hændelser, som eleverne kan relatere til.
Beskrivelse	<p>Casebaseret undervisning handler om at give eleverne relevante informationer om en bestemt situation (en case), som næsten altid vil være en problemstilling fra det virkelige liv. Læringsindholdet fremstår konkret og virkelighedsnært for eleverne, og eleverne skal ud fra den givne case komme med løsningsforslag. Undervisningen resulterer som oftest i en form for produkt, såsom en anbefaling, en beslutning eller en handlingsplan. Casen, som beskrives, er baseret på nogle få grundlæggende informationer for ikke at skabe forvirring. Ud over de basale informationer indeholder casen beskrivelser af relationer imellem de i casen optrædende personer. Casen beskriver en realistisk situation, som er genkendelig og meningsfuld for eleverne.</p> <p>Eksempler på casebaseret undervisning:</p> <p><i>Tværfagligt emne om trivsel og positive fællesskaber:</i> Læreren fremlægger en case, der kan føre til mistriksel, eller som er tegn på dårlig trivsel i klassen. Herefter tales om løsningsforslag i klassen eller i mindre grupper. En anden mulighed er at tage afsæt i en helt konkret situation, der er opstået i klassen. En situation, der førte til mistriksel hos en eller flere af eleverne. Elevernes opgave består nu i at ændre situationen til en bedre (se arbejdet med efterfølgende rollespil under "Variationer").</p> <p><i>Samfundsfag:</i> Faglige problemstillinger i relation til EU-undervisning præsenteres i en case, hvorefter eleverne kommer med løsningsforslag.</p> <p><i>Kristendomskundskab – Den svære samtale:</i> Der gives en række eksempler på svære samtaler om eksempelvis religion og seksualitet. Eleverne skal reflektere over, hvordan de bedst kan gribe samtalerne an. De træner at lytte til og spørge nysgerrigt ind til hinandens holdninger, overveje andres argumenter og anerkende dem.</p>
Variationer	<p>Som afslutning på arbejdet med en case kan man lave et lille rollespil i klassen, hvor eleverne skal ændre situationen/den pågældende case til en mere hensigtsmæssig situation ved at agere personerne i casen.</p> <p>Hvis eleverne fremlægger deres løsningsforslag til casen i grupper, kan klassen afslutningsvis tale om hvilke løsningsforslag, der var de bedste.</p>
Materialer	Casen (den kan være skrevet ned eller vises som en korfilm, et filmklip eller andet).
Fag og klasstrin	Aktiviteten er primært målrettet de ældre elever i udskolingens. Det giver oftest mest mening at anvende casebaseret undervisning i kulturfagene eller tværfaglige emner vedr. trivsel, kommunikation el. lign.
Sted	Kan foregå overalt.

ORD TIL SKULPTUR

Formål	Formålet med bevægelsesaktiviteter i denne kategori er at vise begreber med kroppen for på den måde at visualisere en forståelse af det sproglige udtryk. Formålet er desuden at skabe klarhed over, hvordan vi forstår og hver især analyserer begreber, inden der arbejdes med dem i et emne.
Beskrivelse	<p>Ord til skulptur kan anvendes i de fleste fag. Her gives et eksempel på, hvordan aktiviteten kan gribes an i Sundhedsundervisningen med temaet "Venner og fællesskaber":</p> <p>Forinden selve aktiviteten "Ord til skulptur" har eleverne arbejdet med forforståelse inden for emnet (se øvelsen "Aktiv brainstorm" under Forforståelse og idégenerering).</p> <p>Læreren udarbejder herefter sedler med forskellige ord eller sætninger, der kendetegner venskaber og fællesskaber. Eksempler kunne være: <i>samarbejde, omsorg, tilgivelse, tryghed, respekt, vi stoler på hinanden, vi har samme mål, vi kan godt lide hinanden, vi har det sjovt sammen, vi hjælper hinanden.</i></p> <p>Eleverne får i grupper udleveret hver deres ord eller sætning, som de skal arbejde med. Når grupperne har fået deres sedler, skal de (uden at vise ordet til de andre i klassen) forsøge at danne en kropslig skulptur, der udtrykker deres ord eller sætning. De skal selv komme frem til, hvordan de bedst muligt viser de andre i klassen, hvad de skal udtrykke. Der er følgende regler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grupperne får fem minutter til at finde på og øve sig på deres skulptur. - Alle i gruppen skal være en del af skulpturen, og eleverne må ikke sige noget, når de fremviser den. - Eleverne skal stå helt fastfrosne, når de viser deres skulptur. <p>Hver gruppe skal en efter en vise deres skulptur for resten af klassen. Sørg for, at der er fokus på gruppen, og at alle kan se. De andre elever gætter nu på, hvilket ord eller sætning, gruppen viser. Læreren spørger ind til skulpturen med fokus på eksempelvis ansigtsudtryk, eller hvorvidt kroppene vender mod eller væk fra hinanden. Spørgsmålene kan både stilles til gruppen, der har lavet skulpturen, og til resten af klassen.</p> <p>Forslag til hjælpespørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvad tror I, skulpturen viser? - Hvad lægger I mærke til ved skulpturen? - Hvad betyder det, at hånden er placeret på hans skulder? - Hvad viser det, at alle på nær én smiler? - Hvis I skulle vise et fællesskab, der ikke fungerede, hvordan ville I så placere jer? <p>Alle grupper reflekterer hermed over deres forståelse af ordet/sætningen, som er relevant for emnet, og klassen kan efterfølgende diskutere, hvordan vi kan have samme eller helt forskellige opfattelser af det samme ord.</p>
Variationer	<p>Det kan gøre det lettere for eleverne, hvis de må vise tre forskellige små skulpturer, der tilsammen udgør deres ord/sætning.</p> <p>Andre eksempler med Ord til skulptur kunne være, når man arbejder med personanalyse i sprogfagene (grupperne fremviser tillægsord som fx overlegen,</p>

	genert, nedtrykt eller glad), med begreber i samfundsfag (demokrati, diktatur, liberalisme osv.) eller med figurer i matematik (trekant, firkant, cirkel osv.). I stedet for skulpturer kan grupperne lave små rollespil med eller uden lyd.
Materialer	Sedler med ord eller sætninger.
Fag og klassetrin	Kan anvendes på alle klassetrin og i alle fag.
Sted	Kan foregå overalt.

WALK AND TALK

Formål	Formålet med denne bevægelsesaktivitet er, at eleverne får analyseret eller reflekteret over det faglige læringsindhold, som der netop er blevet arbejdet med.
Beskrivelse	Eleverne går sammen i par og taler ud fra den ramme og opgavebeskrivelse, som læreren har givet. En opgave – som der skal tales ud fra – kan eksempelvis være: <ul style="list-style-type: none"> - Reflektér over, hvilke af de politiske mærkesager, du er mest enig i, og tal med din makker om det (faget samfundsfag). - Reflektér over, hvilket kropssprog hovedpersonen i kortfilmen havde. Hvad fortæller dette kropssprog om hans trivsel og velbefindende (faget dansk)? - Bliv enige om, hvilke tre argumenter I vil fremføre for klassen, når I skal tale for (eller imod) organdonation (faget biologi).
Variationer	Walk and talk kan placeres på alle tidspunkter i et undervisningsforløb. Placeres den inden et undervisningsforløb sættes i gang, kan den fungere som en ramme for at brainstorme på idéer og forhåndsviden sammen med sin makker, placeres den i midten af et undervisningsforløb er den også velegnet til diskussion og vurdering, og placeres den efter et undervisningsforløb kan den fungere som en ramme for at repetere og evaluere.
Materialer	Ingen. Evt. kan der anvendes skriveredskab og papir/blok, hvis man ønsker at nedskrive tanker.
Fag og klassetrin	Alle fag og klassetrin.
Sted	Kan foregå overalt. Aktiviteten har den fordel, at den kan bruges til at udnytte "mellemmrummene" i en skoledag – altså når man bevæger sig fra A til B. Går man fx fra klasselokalet til et faglokale, kan man lave en Walk and talk.

Diskussion og vurdering

DOBBELTCIRKLER

"Dobbeltcirkler" stammer oprindeligt fra undervisningsmetoden *Cooperative Learning*.

Formål	Formålet med aktiviteten i dette eksempel er, at eleverne, ud fra det faglige læringsindhold, der er arbejdet med, tager stilling og sætter deres egne holdninger i relation til andres. Det kræves, at eleven kan bringe sin viden og/eller erfaring i spil i en samtale med en makker.
Beskrivelse	<p>Eleverne fordeler sig i to cirkler, så de står parvis over for hinanden. Dvs. at eleverne i indercirklen kigger ud af cirklen, og eleverne i ydercirklen kigger ind i cirklen.</p> <p>Efter arbejdet med et fagligt stof stiller læreren en opgave og tildeler tid. Eksempler på opgaver:</p> <ul style="list-style-type: none">• "Diskutér på baggrund af hovedpersonens opvækst og familierelationer, hvorfor han handlede, som han gjorde, da han skulle [...]. Bring dine egne holdninger, viden og erfaringer i spil i diskussionen" (efter at have læst et litterært værk i dansk).• "Diskutér, om der er forskel i mænd og kvinders livsmuligheder" (emne om ligestilling i samfundsfag).• "Diskutér, hvad det vil sige at være sund" (emne om det brede sundhedsbegreb i det tværfaglige tema sundhedsundervisning).• "Diskutér og vurdér, om du helst ville være bonde eller håndværker i middelalderen" (emne om livsvilkår gennem tiden i historie).• "Diskutér og vurdér, hvad det vil betyde for dig og dine omgivelser ikke at måtte spise kød" (emne om bæredygtighed i madkundskab). <p>Eleverne står over for hinanden to og to og diskuterer i den tildelte tid. Når tiden er gået, takker partnerne for snakken, og ydercirklen rykker en person mod højre. Læreren stiller det samme spørgsmål eller et nyt, og eleverne diskuterer med deres nye partnere.</p>
Variationer	<p>Aktiviteten kan anvendes i alle 5 undervisningsfokus, hvis opgavebeskrivelsen laves herefter. Eksempler:</p> <p><i>Brainstorming og idégenerering:</i> Inden der arbejdes med et emne, kan eleverne to og to brainstorme på viden inden for emnet ved at inddrage deres forhåndsviden. Der kan samles op fælles efterfølgende. Eksempel: "Tal om alt det, I ved om gysergenren" (dansk). Eleverne kan generere idéer i forhold til mere konkrete emner, der er vigtige for klassen, fx den sociale trivsel. Eksempel: "Kom med forslag til, hvad vi kan gøre for at styrke sammenholdet i klassen, så alle har det godt". Her er en fælles opsamling også en god idé. Aktiviteten i cirklerne har den fordel, at alle elever føler sig hørt og får mulighed for at komme med deres egen mening.</p> <p><i>Forståelse og anvendelse:</i> Mens der arbejdes med et emne, kan eleverne træne forskellige elementer. Fx kan dem i ydercirklen stille spørgsmål, mens dem i indercirklen svarer. Et eksempel fra engelskundervisningen efter en læst tekst: "Explain the title", "Who is the main character?" osv.</p>

	<p>I matematikundervisningen kan der trænes hovedregning, i natur/teknologi navnene på de mest almindelige havefugle, i tysk regelmæssige verber osv.</p> <p><i>Analyse og refleksion:</i> Eleverne kan i par analysere et mere konkret fagligt stof ved at arbejde detaljeorienteret. Eksempel: "Lav en billedanalyse af "Skriget" som vises på vores smartboard" (dansk, billedkunst eller håndværk og design).</p> <p><i>Repetition:</i> Her vil opgavetyper være af en mere lukket karakter som fx: "Hvad er de vigtigste historiske begivenheder i vikingetiden?" (historie) eller "Sig på skift et tal i 3-tabellen" (matematik).</p>
Materialer	Ingen.
Fag og klassetrin	<p>Aktiviteten er mest velegnet til de humanistiske fag, hvor den mundtlige formidling er vigtig. Men den kan også anvendes i de mere naturfaglige fag. I sådan en sammenhæng vil aktiviteten ofte bære mere præg af repetition og forståelse af det faglige stof.</p> <p>Anvendes aktiviteten i sprogfag gives rig mulighed for at få produceret en masse sprog.</p> <p>Kan anvendes på alle klassetrin. Opgavetyper skal blot tilpasses læringsniveauet, således at opgaven bliver mindre kompleks på de mindre klassetrin.</p>
Sted	Kan foregå overalt.

HOLDNINGSLINJER

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne personligt tager stilling til et givent udsagn og herfra sætter egne holdninger i relation til andres.
Beskrivelse	<p>På gulvet er en imaginær linje, en linje tegnet op med kridt eller en linje markeret med tape. Læreren kommer med et udsagn, og eleverne skal placere sig på linjen alt efter, hvor enige de er i lærernes udsagn. Mest enig i den ene ende og mest uenig i den anden ende. Det kan være en god idé at dele linjen op med tal fra 1 til 10, hvor 1 er mest uenig og 10 er mest enig.</p> <p>Eksempler på udsagn: "I-landene hjælper u-landene med at blive rigere ved at handle med dem", "i-landene er blevet rige, fordi de har udnyttet u-landene og stjålet deres ressourcer" eller "u-landene holdes fast i fattigdom af renterne fra nogle store lån, som de ikke har mulighed for at betale tilbage" (tema om u-lande og i-lande i geografi).</p> <p>"Sundhed handler om, hvad du spiser og drikker" (fokus på det brede og positive sundhedsbegreb i Sundhedsundervisningen).</p> <p>"Det er vigtigt, at man inviterer både drenge og piger fra klassen med til sin fødselsdag" (snak om trivsel).</p> <p>"Årsagen til truede dyrearter er menneske- og kulturskabte" (biologi og geografi).</p>

	<p>"Voldsomme naturkatastrofer er som udgangspunkt menneskeskabte" (geografi).</p> <p>"Jeg kan godt forstå, at hovedpersonen valgte at løbe hjemmefra" (sprogfag).</p> <p>"Hvis det var mig, der havde været konge, havde jeg givet bønderne bedre vilkår" (historie).</p> <p>"Det er mere accepteret, at en dreng ofte skifter kæreste, end at en pige gør det" (seksualundervisning).</p> <p>Når alle elever har placeret sig på linjen, vender man sig mod en makker og diskuterer, hvorfor man har placeret sig der, hvor man har. Til slut finder man sammen med en makker, der har en mening fjernt fra sin egen, og der tales igen om bevæggrund for placering. Læreren samler op i klassen ved at høre eleverne, hvorfor de har placeret sig, som de har.</p>
Variationer	Det kan være en god idé, at hver elev nedskriver det tal/den placering, hvor han/hun vil stå, inden han/hun placerer sig på linjen. På den måde sikres det, at man ikke vælger samme "holdning" som sin bedste klassekammerat.
Materialer	Ingen.
Fag og klassetrin	Kan anvendes på alle klassetrin. Udsagnet/opgaverammen tilpasses aldersgruppe og læringsniveau. Aktiviteten er mindre velegnet til et fag som matematik.
Sted	Kan foregå overalt.

DE FIRE VERDENSHJØRNER

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne personligt tager stilling til et givent udsagn og herfra sætter egne holdninger i relation til andres.
Beskrivelse	<p>Aktiviteten minder om "Holdningslinjer", men i stedet for at præsentere ét udsagn, som eleverne skal tage stilling til, præsenterer læreren nu fire forskellige udsagn, som eleverne skal forholde sig til. Hvert hjørne i klasseværelset repræsenterer et udsagn, og eleverne placerer sig i det hjørne, hvor de er mest enige.</p> <p>Læreren siger fx: I vores klasse er vi 1) kreative 2) gode til at hjælpe hinanden 3) gode til at arbejde koncentreret i et roligt miljø 4) fagligt dygtige</p> <p>Når alle elever har placeret sig, vender de sig mod en makker og diskuterer deres valg. Det er også en mulighed, at eleverne finder en makker fra det modsatte hjørne,</p>

	som de diskuterer deres valg med. Læreren samler op til slut ved at spørge ind til nogle holdninger.
Variationer	<p>Aktiviteten kan også laves, når der skal arbejdes med forståelse af et fagligt stof, hvor læreren kommer med svarmuligheder, hvoraf kun den ene er rigtig. Eleverne skal så placere sig i det hjørne, som de mener, har det rigtige svar. Muligheder kan både bestå af "ja", "nej", "nogle gange", "aldrig" eller hele sætninger, der definerer et svar.</p> <p>Hvert hjørne kan få en nummer, altså fra 1-4, hvor 1 er mest uenig og 4 er mest enig. Efter udsagnet placerer eleverne sig det sted, der stemmer bedst overens med deres holdning.</p> <p>Det er også oplagt at bruge De fire verdenshjørner som repetition af fagligt stof – som en form for multiple choice. Her kan diskussionsdelen udelades, og læreren kan nøjes med at give det rigtige svar, efter at eleverne har placeret sig.</p> <p>Det kan være en god idé at lade eleverne skrive deres valg ned, inden de går ud til hjørnerne. På den måde bliver de ikke påvirket af klassekammeraternes valg.</p>
Materialer	Ingen.
Fag og klassetrin	Kan anvendes på alle klassetrin. Udsagnet/opgaverammen tilpasses aldersgruppe og læringsniveau. Aktiviteten er mindre velegnet til et fag som matematik.
Sted	Kan foregå overalt, hvor der er fire hjørner.

Repetition og evaluering

TABELHOP

Aktiviteten er i dette eksempel målrettet matematikundervisningen, men den kan i sin struktur og form tilpasses andre fag (se "Variationer").

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne repeterer tillært stof, så det bliver sikkert indlært og forankres.
Beskrivelse	<p>Eleverne skriver tal med kridt i skolegården, fra 0 til 20, 30 eller 40, afhængig af den valgte tabel. Tallene skal skrives på en række under hinanden med det største tal øverst, og så skal tabellen hoppes: Begynd stående med begge ben på 0 og hop med et ben på de tal, der ikke er med i tabellen, og med begge ben på de tal, der er med.</p> <p>Eleven kan sige tallene højt, mens han/hun hopper, men efterhånden kan eleven nøjes med kun at sige de tal, der er med i tabellen.</p>
Variationer	<p>Aktiviteten kan bruges i alle de fag, hvor der er stof, som skal "sidde på rygraden". Den forudsætter, at eleverne i forvejen har en forståelse af stoffet, så de kan få gavn af øvelsens repetitive karakter.</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bøjning af verber i tysk. Her kan man inddele et område i felter, der svarer til de 6 bøjningsformer.• Hoppe en tidslinje i historie. Det kan både være handlingsrækkefølgen i en bestemt begivenhed (fx 2. Verdenskrig) eller et længere tidsrum som fx et århundrede.• Fødekæder i natur/teknologi eller biologi.• Det engelske alfabet. Sig bogstaverne højt, mens der hinkes og hop evt. med samlede ben på vokalerne. Kan også bruges til tallene.• Lær en sang udenad i musik – en verselinje pr. hop.• Berettermodellens opbygning i dansk. Tegn spændingskurven op med kridt og hop langs med den, samtidig med at de forskellige elementer siges højt. Hop evt. med samlede ben ved point of no return og klimaks.
Materialer	Kridt eller andet, der kan markere en linje eller felter.
Fag og klassetrin	Kan anvendes på alle klassetrin og i de fleste fag.
Sted	Helst udenfor eller et sted, hvor der kan markeres en linje på jorden eller gulvet – og hvor der er plads til at hoppe.

TERNINGEVALUERING

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne repeterer og evaluerer på, hvad de har lært.
Beskrivelse	<p>Eleverne inddeles i grupper, der placerer sig i cirkler. Jo mere selvkørende eleverne er, jo flere grupper kan man lave, og jo flere elever kommer til orde. Det bedste flow opstår, når der etableres grupper á ca. 8 elever i hver.</p> <p>Hver gruppe får en stor 6- eller 12-sidet terning og et ark med spørgsmål. Arket består af en række spørgsmål fra 1-6 eller fra 1-12 (alt efter, hvilken terning, der anvendes). Læreren, eller en elev fra hver gruppe, holder arket med spørgsmål og er oplæser. En elev starter med at kaste terningen til en anden elev i cirklen. Det tal, som tommelfingeren lander på, når terningen gribes, siges højt. Eksempelvis tallet 5. Oplæseren læser spørgsmål nr. 5 op, og eleven med terningen svarer så godt han/hun kan og kaster terningen videre til en ny elev, som svarer på det spørgsmål, som tommelfingeren lander på. Aktiviteten fortsætter, indtil læreren stopper tiden. Det er vigtigt at være opmærksom på, at alle elever får terningen og dermed svarer på spørgsmål.</p>
Variationer	<p>I de mindre klasser kan det være en fordel kun at lave én cirkel, hvor læreren læser op fra spørgsmålsarket.</p> <p>Oplæserrollen går på skift, så alle får mulighed for at svare.</p> <p>Eleverne laver deres egne spørgsmål.</p> <p>Aktiviteten kan også anvendes i eksempelvis "Diskussion og vurdering", hvor spørgsmålene på arket bærer præg af, at man personligt skal tage stilling til et emne.</p>
Materialer	<p>En stor 6- eller 12-sidet terning til hver elevgruppe. I mangel af store terninger kan almindelige terninger bruges – så trilles de blot til hinanden på gulvet i stedet for at kaste dem til hinanden.</p> <p>Ark med spørgsmål til hver gruppe.</p>
Fag og klasstrin	Kan anvendes i alle fag og på alle klasstrin.
Sted	Et sted, hvor der er plads til at danne cirkler. Det kan ofte lade sig gøre at være i klasselokalet ved at placere sig rundt om bordene.

ENIG – UENIG

Formål	Formålet med aktiviteten er, at eleverne repeterer, hvad de har lært om et emne.
Beskrivelse	<p>Klasselokalet inddeles i 2 fiktive rum. Denne ene endevæg betyder "ENIG" og den anden endevæg betyder "UENIG". Læreren læser nogle udsagn op, som eleverne skal erklære sig enige eller uenige i. Udsagnene tager afsæt i det faglige stof, som der netop er blevet arbejdet med. Eksempel:</p> <p>"En ydre personkarakteristik beskriver personens væremåde" (dansk) eller "Primtallet er et helt tal, der er større end 1, og som ikke er deleligt med andre hele positive tal end 1 og tallet selv" (matematik).</p> <p>Det kan være en hjælp at forklare, at man blot skal kunne svare ja eller nej på udsagnene. "Ja" = enig og "nej" = uenig.</p>
Variationer	Aktiviteten kan også anvendes i "Diskussion og vurdering", hvor formålet ændres til, at eleverne skal kunne tage stilling til et emne og sætte egne holdninger i relation til andres. I denne type aktivitet vil udsagnene bestå af mere vurderende karakter, fx "Det er vigtigt for ens venskaber, at man bruger meget tid på de sociale medier".
Materialer	Ingen.
Fag og klassetrin	Kan tilpasses alle fag og klassetrin.
Sted	Kan foregå overalt.

© Dansk Skoleidræt, 2019
Udarbejdet af Signe Bøtter-Jensen og Anebine Danielsen
Projektledere Sæt Skolen i Bevægelse, Dansk Skoleidræt

Sæt Skolen i Bevægelse er en del af programmet Sunde Børn Bevæger Skolen, som er et samarbejde mellem TrykFonden og Dansk Skoleidræt. Det overordnede mål med programmet er, at flere børn og unge bevæger sig mere og grundlægger sunde vaner tidligt i livet.